

PERSBERICHT

Tentoonstelling The Roaring Twenties in Museum Kranenburgh

Turbulente tijden door de ogen van kunstenaars, honderd jaar geleden en nu.

Uitzinnige dansfeesten, vrouwen in mannenkostuums, Josephine Baker en Bauhaus: het zijn beelden die de jaren 1920 of *Roaring Twenties* bij ons oproepen. Maar ook: de opkomst van het fascisme op de puinhopen van een oorlog en een wereldwijde pandemie – de Spaanse griep. Nu, honderd jaar later, zijn we opnieuw in een bewogen decennium beland.

In de tentoonstelling *The Roaring Twenties* blikken gastcuratoren Colin Huizing, Liesbeth in 't Hout en Wieki Somers (Studio Wieki Somers) terug en vooruit op de twintiger jaren aan de hand van kunst, mode en vormgeving. Waar hopen de kunstenaars van toen en nu op? Zijn er parallellen? Hoe verbeelden ze de tijdgeest? De tentoonstelling laat ons door de ogen van zo'n 60 toonaangevende hedendaagse en historische kunstenaars, vormgevers en modeontwerpers kijken naar een wereld die razendsnel verandert onder invloed van technologische vooruitgang, sociaal-maatschappelijk engagement, en een nieuwe kijk op gender.

The Roaring Twenties is te zien van 17 oktober 2021 tot en met 3 april 2022 en vult vrijwel heel Museum Kranenburgh. Tegelijkertijd is in de oudbouw *The Roaring Twenties – Reset Generation* te zien, een estafettetentoonstelling met kunst van met kunst van middelbare scholieren uit de regio. Ook is er een uitgebreid publieksprogramma met muziek, film en special events.

Roerig tijden

De periode tussen beide wereldoorlogen is een roerige tijd, waarin wordt afgerekend met tal van dogma's en tradities. Schilders abstraheren en vervormen de werkelijkheid, of breken er zelfs radicaal mee. De mode wordt comfortabeler, gedurfter en minder rolbevestigend. De technologische vooruitgang laat ontwerpers experimenteren met nieuwe vormen en materialen. Hoewel de jaren 2020 nog maar net begonnen zijn, weten we al dat ook 'onze' jaren twintig de boeken in zullen gaan als een periode van verandering; een tijd van een wereldwijde pandemie, klimaatverandering, politieke onrust en sociaal-maatschappelijke herijking. Nu, in 2021, lijkt de maatschappij net als honderd jaar geleden te verlangen naar bevrijding. Is het einde van de grote coronapandemie in zicht? Nieuwe ideeën over de samenleving lijken voorzichtig vaste grond te krijgen. Net als de vernieuwers van toen worden de kunstenaars van vandaag gedreven door groot engagement. Ze trekken zich het lot van de wereld aan, kijken kritisch naar de heersende machtsverhoudingen en breken met bestaande tradities.

Kunst: van kleine kring tot groot wereldtoneel

De schilderkunst in het West-Europa van de jaren 1920 laat een caleidoscoop aan nieuwe houdingen en stijlen zien. Jonge kunstenaars breken met de heersende ideeën, tradities en (soms) moraal, en drukken zich uit in een nieuwe, experimentele vormtaal. Ook het Bergen van na de Eerste Wereldoorlog wordt een plek van artistieke vernieuwing; een groep geëngageerde kunstenaars ontwikkelt een eigen expressionistische signatuur – de Bergense School. Hun landschappen, portretten en taferelen ademen de sfeer van het Bergen in de jaren 1920: aangenaam, open, en met ruimte voor levenslust en experiment. De intimiteit van toen heeft plaatsgemaakt voor het grote wereldtoneel. De kunstenaar van nu kan niet om mondiale kwesties als klimaat, rassenongelijkheid en de pandemie heen. Deze tentoonstelling plaatst het werk van vooraanstaande, hedendaagse kunstenaars naast de bekende Bergense School-werken. Het laat zien hoe de kunstenaars van nu zich, in de traditie van het vormexperiment van toen, met hun werk uitspreken over een wereld die nét als in de jaren 1920 volop in beroering is. Dit ‘nieuwe expressionisme’ komt onder andere tot uitdrukking bij Erik van Lieshout, die met nieuw werk reageert op het iconische groepsportret *Maaltijd der vrienden* van Charley Toorop. Van Lieshout portretteert zijn vrienden aan tafel en refereert heel associatief naar een wereld van lockdown, Black Live Matters, genderkwesties en meer.

Mode: barometer van verandering

Wie vrouwenmode in de jaren 1920 zegt, denkt aan glitterjurken en sigaretten op stokjes, maar ook: korte haren en jongensachtige figuren. De *Flapper Girl* ofwel *La Garçonne* verbeeldt de herwonnen vrijheid na een beklemmende wereldoorlog. Deze nieuwe vrouw vindt haar oorsprong al tijdens die oorlog, wanneer vrouwen het werk van de mannen in de fabrieken overnemen en bijbehorende werkkleding gaan dragen. Ook vrijetijdskleding wint na de oorlog terrein. Het uitgaansleven bloeit op, vrouwen bevrijden zich van knellende korsetten en gaan sporten en dansen op jazzmuziek. De kleding ontwikkelt mee met de groeiende - fysieke én sociaalmaatschappelijke – bewegingsvrijheid, óók voor de man.

Anno 2021 is gender opnieuw een belangrijke kwestie voor de meeste modeontwerpers. Een nieuwe toonaangevende groep modemakers - Duran Lantink, Ninamounah, MAISON the FAUX, Bonne Suits en Das Leben am Haverkamp - spreekt zich met hun ontwerpen expliciet uit over gender, inclusiviteit, en vrijheid van het lichaam. Hun mode is radicaal in zijn gelijkwaardigheid. In de tentoonstelling worden installaties van hun werk geplaatst tegenover bijzondere en alledaagse kledingstukken uit de jaren 1920.

Vormgeving: vernieuwingsdrang in dialoog

De vernieuwingsdrang in de jaren 1920 leidt tot de ontwikkeling van nieuwe productiemethoden en technieken. Veel ontwerpers staan aan de wieg van deze modernisering en willen met hun producten bijdragen aan de verbetering van de samenleving en woonomgeving. Hun designproducten zijn iconen van vernieuwing geworden; met hun ontwerpmentaliteit en experimenteel lust inspireren ze de huidige generatie ontwerpers.

Studio Wieki Somers (Dylan van den Berg & Wieki Somers) laat de ontwerpen van honderd jaar geleden in dialoog treden met die van vandaag. Ook in onze tijd wordt gretig onderzoek gedaan naar nieuwe materialen en andere productieprocessen, maar vanuit andere motieven en met andere materialen. Innovatie met bakeliet, glas en staal door onder meer Eileen Gray en Mart Stam maken bijvoorbeeld plaats voor experimenten met biomaterialen, 3d-printen en digitale materialen door ontwerpstudio's Klarenbeek & Dros en Wang & Söderström.

De ontwerpen van 100 jaar geleden en vandaag treffen elkaar op door Studio Wieki Somers vormgegeven tapijten. Hun dialoog laat zien dat vernieuwingsdrang van alle tijden is.

Isamu Noguchi's iconische *Radio Nurse* is voor deze tentoonstelling in bruikleen gegeven door de Amsterdam Bakelite Collection. Voor zover bekend is dit het enige exemplaar dat zich in een Nederlandse collectie bevindt.

Kunstenaars

Tjebbe Beekman (NL, 1972) | Else Berg (PL, 1877-1942) | Esiri Erheriene-Essi (GB, 1982) | Raquel van Haver (CO, 1989) | Frans Huysmans (NL, 1855-1954) | Harrie Kuijten (NL, 1893-1952) | Erik van Lieshout (NL, 1968) | Kees Maks (NL, 1876-1967) | John Rädcker (NL, 1885-1956) | Charley Toorop (NL, 1891-1955) | Helen Verhoeven (NL, 1974) | Anne Wenzel (DE, 1972) | Matthieu Wiegman (NL, 1886-1971)

Modeontwerpers

Das Leben am Haverkamp (Anouk van Klaveren (NL, 1991), Christa van der Meer (NL, 1988), Dewi Bekker (NL, 1990) en Gino Anthonisse (NL, 1988)) | Duran Lantink (NL, 1987) | MAISON the FAUX (NL, Tessa de Boer (1990), Joris Suk (NL, 1987)) | Bonne Suits (Bonne Reijn (NL, 1990)) | Studio Ninamounah (Ninamounah Langestraat (NL, 1991), Robin Burggraaf (NL, 1995))

Vormgevers

Alvar Aalto (FI, 1898-1976) | Anni Albers (DE, 1899-1994) | Marianne Brandt (DE, 1893-1983) | Pierre Charpin (FR, 1962) | Erich Consemüller (DE, 1902-1957) | Formafantasma (Andrea Trimarchi (IT, 1980), Simone Farresin (IT, 1983)) | Eileen Gray (FR, 1878-1976) | Konstantin Grcic (DE, 1965) | Dave Hakkens (NL, 1988) | Olivier van Herpt (NL, 1989), Sander Wassink (NL, 1984) | Bernhard Hoetger (DE, 1874-1949) | Chris Kabel (NL, 1975) | Dirk van der Kooij (NL, 1983) | Julia Lohmann (DE, 1977) | Christien Meindertsma (NL, 1980) | László Moholy-Nagy (HU, 1895-1946) | Nendo (Okii Sato (JP, 1977) | Isamu Noguchi (US, 1904-1988) | Charlotte Perriand (FR, 1903-1999) in samenwerking met Pierre Jeanneret (CH, 1896-1967) en Le Corbusier (FR 1887-1965) | Bertjan Pot (NL, 1975) | Hans Richter (DE, 1888-1976) | Gerrit Rietveld (NL, 1888-1964), Gerard A. van de Groenekan (NL, 1904-1994, uitvoering) | Seok-hyeon Yoon (KR, 1992) | Oskar Schlemmer (DE, 1888-1943) | Mart Stam (NL, 1899-1986) | Studio Klarenbeek & Dros (Eric Klarenbeek (NL, 1978), Maartje Dros (NL, 1980)), in samenwerking met Atelier Luma | Studio Minale Maeda (Kuniko Maeda (JP, 1976), Mario Minale (IT, 1973)) | Studio Wieki Somers (Wieki Somers (NL, 1976), Dylan van den Berg (NL, 1971)) | Studio Swine (Azusa Murakami (JP, 1984), Alexander Groves (GB, 1983)) | Jonathan Trayte (GB, 1980) | Wang & Söderström (Anny Wang (DK, 1990), Tim Söderström (DK, 1988)) | Hozan Zangana (IQ, 1983) | Piet Zwart (NL, 1885-1977) in samenwerking met Hendrik Petrus Berlage (NL, 1856-1934).

Fotografen

Anuschka Blommers (1969) & Niels Schumm (1969)

Visual artist en componisten

Eric Blom (NL, 1958) & BEARproject (Eric Blom (NL, 1958), René Meister (NL, 1962))

Rondom de tentoonstelling

The Roaring Twenties - Reset Generation, 17 okt 2021 – 3 april 2022

Estafettetentoonstelling met kunst van middelbare scholieren uit de regio. Hoe ziet de wereld eruit als zij op de reset knop mogen drukken? Met deelname van o.a. de Berger Scholengemeenschap (Bergen) en het Murmelius Gymnasium (Alkmaar).

De Kernen in Kranenburgh, avonden voor bewoners uit: Schoorl – 25 nov 2021, Bergen – 27 jan 2022, de Egmond – 3 mrt 2022.

The Great Gatsby Music Event, 17 dec 2021, i.s.m. International Holland Music Sessions

The Roaring Twenties Filmfestivalweekend, 11, 12 en 13 feb 2022, Filmtheater Cinebergen - Bergen

Actuele informatie en reserveringen: www.kranenburgh.nl

The Roaring Twenties wordt mede mogelijk gemaakt door

Gemeente Bergen | Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Holland | Stimuleringsfonds Creatieve Industrie | TAQA Cultuurfonds

Beeldbijschriften:

- Kees Maks, Kees Maks, Automne (gezelschap in tuin), ca. 1925. Olieverf op doek. Collectie Museum Kranenburgh. Langdurig bruikleen Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.
- Erik van Lieshout, Happy Meal, 2021. Detail uit collage, diverse materialen. Courtesy de kunstenaar. Foto Michel Claus
- Gino Anthonisse (Das Leben am Haverkamp), Suit 1. Uit serie: Can we leave this male posturing bullshit till later?, 2019. Gips, geprint en gevouwen pvc folie, halve parel. Foto Janne van Gilst
- MAISON the FAUX & Samir Duractovic, There's no place like Home, 2020. Diverse materialen. MAISON the FAUX & Samir Duractovic made possible by taNDem <https://tandemkunst.eu/>
- Jurk met pailletten, 1925-1927. Zijde en pailletten. Collectie Centraal Museum Utrecht. Foto Ernst Moritz
- Isamu Noguchi, Radio Nurse, 1937. Bakeliet. Amsterdam Bakelite Collection, © Reindert Groot/amsterdambakelitecollection.com
- Wang & Söderström, Common Odd Things III, 2018. Digital print. Courtesy Wang & Söderström. Foto Mishael Phillip

---

Noot voor de pers

De pers is van harte uitgenodigd om bij een van de previews op vrijdag 15 of zaterdag 16 oktober aanwezig te zijn. Voor aanmelding, meer informatie en beeldmateriaal kunt u contact opnemen met de afdeling Communicatie | Angelika Bisseling of Ellen de Wijs-Piekaar | T 072 - 201 5000 | T 072 - 201 5004 | communicatie@kranenburgh.nl.
Museum Kranenburgh | Hoflaan 26, 1861 CR Bergen NH | www.kranenburgh.nl